

Hoe ik de beste vriend van een seriemoordenaar werd

Hoe ik de beste vriend van een seriemoordenaar werd

Onthullingen van een Belgische undercoveragent

Alpha 022 – opgetekend door Tom De Smet

© 2017 – Tom De Smet en Alpha 022 & Uitgeverij Vrijdag
Jodenstraat 16, 2000 Antwerpen
www.uitgeverijvrijdag.be

Omslagontwerp: Mulder van Meurs
Vormgeving binnenwerk: theSWitch, Antwerpen
Foto omslag: Benny De Grove

NUR 402
ISBN 978 94 6001 527 4
D/2017/11.676/353

e-boek
ISBN 978 94 6001 541 0

Niets van deze uitgave mag door middel van elektronische of andere middelen, met inbegrip van automatische informatiesystemen, worden gereproduceerd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

1. Nooit meer schrik

Verdomme, waar blijven ze?

De collega's hadden hier al lang moeten zijn. Ik kan niet tijd blijven winnen. De Turken worden zenuwachtig. 'Hey, waar blijft het geld?' Een van hen toont zijn wapen.

'Rustig hé, mannen. Wie zegt me dat jullie me echte sigaretten verkopen? Voor hetzelfde geld zitten die dingen vol stro in plaats van tabak. Ik ga hier een paar pakjes openen en lukraak enkele sigaretten controleren.'

De Turken kijken elkaar aan. 'Dat is niet de afspraak. Kom, geef ons het geld!'

'Even wachten, jongens. Zeker is zeker. Jullie gaan me niet bedriegen.'

Ik steek een sigaret op. Neem een paar trekjes. Doof ze. Steek een nieuwe sigaret op. En nog één. Intussen draaien mijn hersenen op volle toeren. Hoe raak ik hier in godsnaam weg zonder een kogel in mijn hoofd te krijgen?

En dan, toch, arriveren de collega's. Ze werken de Turken tegen de grond.

'Verdomme, waar bleven jullie?'

'Sorry, we hadden ons van straat vergist.'

Verdomme, waar blijft ze?

Ik ben twaalf en mijn vader slaat me het huis door. Omdat ik een slecht rapport heb. Omdat hij dronken is. En omdat hij gewoon zin heeft om iemand pijn te doen. Ik probeer de slagen te ontwijken, maar ze landen keer op keer hard op mijn lichaam en gezicht. Ik roep in paniek om mijn moeder. Doorgaans weet ze mijn vader wel te kalmeren.

Maar mijn moeder komt deze keer niet. Ze ligt depressief in bed.

Uiteindelijk slaag ik erin mijn kamer te bereiken en de deur achter me op slot te draaien. Woedend beukt mijn vader met zijn vuisten op de deur. Ik kruip in mijn bed, in foetus-houding, bevend van angst. Minuten lijken uren te duren. Dan druipt hij af. Beneden wacht een nieuw flesje bier.

Ik droog mijn tranen. Verdriet en pijn maken plaats voor woede. Ik zweer een dure eed: ik zal nooit meer schrik hebben. Niet van mijn vader. En niet van ander krapuul. Voortaan ga ik terugslaan.

Jaren later zal ik oog in oog staan met drugsbendes, terroristen, en zelfs een heuse seriemoordenaar. En ik zal ze een voor een achter slot en grendel steken. Door me als een van hen voor te doen. Een misdadiger onder de misdadigers. De ene keer heet ik Tom Vereecken, de andere keer Gilbert Hoste. Sommigen kennen me als Dominique Roomers.

Mijn echte naam? Die vertel ik uit veiligheidsredenen niet. Maar noem me maar Manu.

Mijn codenaam? Alpha 022.

Mijn beroep? Undercoveragent.

2. De appel valt ver van de boom

De eerste crimineel met wie ik te maken kreeg in mijn leven, was mijn vader. Hij vertrok met de noorderzon toen ik dertien jaar was, nadat hij als verzekeringsmakelaar een grote som geld van zijn klanten verduisterd had. Het was een opluchting: eindelijk was ons gezin verlost van die agressieve dronkaard die ons terroriseerde en zijn geld verbraste bij prostituees terwijl mijn moeder door te gaan kuisen bij rijke mensen met moeite de rekeningen betaald kreeg. Ontelbare keren had mijn vader haar een pak rammel gegeven terwijl mijn twee zussen en ik hulpeloos toekeken. Ontelbare keren had hij mij geslagen. Omdat mijn rapport niet goed was. Omdat ik mijn moeder probeerde te verdedigen. Of gewoon: omdat het zijn dagje niet was.

Maar de situatie thuis verbeterde niet na het vertrek van mijn vader. Mijn moeder sukkelde van de ene depressie in de andere. Mijn oudere zussen verlieten het huis. Ik was vijftien en moest plots ons gezin onderhouden. Ik verruilde de humaniora voor een technische school, zodat ik minder moest studeren en na de schooluren kon gaan werken, in het zwart, op bouwerven: zakken cement dragen, stenen aanvoeren. Eén voordeel: de lange, magere spriet die ik tot dan was, werd een gespierde adolescent.

Na enkele maanden vond ik beter werk, in een plaatselijke supermarkt. Na school sprong ik op mijn fiets en repte ik me naar mijn nieuwe job, waar ik tot 's avonds de rekken vulde, salades maakte en de vloeren kuiste. Intussen had ik ook weekendwerk gevonden: in een avondse taverne bracht ik koffies, pannenkoeken en wafels naar bejaarden.

Een onbezorgde jeugd heb ik nooit gekend. Tot mijn dertiende was er de terreur van mijn vader, daarna was er niets anders dan werken. Om 8 u. naar school. Na school onmiddellijk naar de supermarkt. Om 21 u. naar huis. Als ik nog energie had mijn huiswerk maken en dan slapen. Elke weekdag verliep volgens hetzelfde stramien. Niet dat het weekend beter was. Integendeel. Op zaterdag om 7 u. naar de supermarkt, tot 20 u. Daarna naar de taverne, tot middernacht de klanten bedienen. Op zondag om 12 u. opnieuw naar de taverne, tot 22 u. Daarna bed in om de volgende ochtend toch min of meer fris naar school te fietsen. Met het door mij verdiende geld konden mijn moeder en ik net rondkomen. Mijn kleren, mijn schoolboeken, mijn eten: ik moest er elke dag keihard voor werken.

Was dit wat er voor mij was weggelegd voor de rest van mijn leven? Voor een hongerloon je kapot werken? Er moest toch iets beters te vinden zijn? Iets leukers?

‘Ze zoeken volk bij de rijkswacht,’ zei mijn schoonbroer, die aan de keukentafel zijn krant aan het lezen was. ‘Is dat niets voor jou, Manu?’

Wist ik veel. Geen flauw idee wat die job inhield, maar als het ook maar iet of wat in de buurt kwam van de politie-series waar ik graag naar keek op tv, dan was rijkswachter zeker te verkiezen boven rekkenvuller of wafeldrager. Ik besloot mijn kans te wagen.

De fysieke proeven waren een lachertje. En ook voor de medische test slaagde ik vlot: een keer door mijn knieën buigen, mijn tenen aanraken, en het was in orde. De psychologische proef baarde me echter meer zorgen, ik had niet bepaald een normale jeugd gehad. ‘Zie je je vader graag?’ vroeg de man die voor mij zat. Eerlijk? Als ik wist waar mijn pa zat, zou ik hem met mijn blote handen wurgen.

Maar dat leek me niet het geschikte antwoord. Dus zei ik braafjes dat ik mijn ouders lief had en respecteerde. De man slikte het voor zoete koek. Ik bleek het talent te hebben om mensen te manipuleren. Dat zou me later nog goed van pas komen.

Ik mocht aan mijn opleiding tot rijkswachter beginnen, in Brussel. Mijn vriendin, mijn eerste serieuze relatie, zag het echter niet zitten dat ik zo ver van huis zou verblijven. Haar vader kende wel wat mensen en zorgde ervoor dat ik in de kazerne van Gent terecht kon. Daardoor kon ik elke woensdagnamiddag enkele uren naar huis, als ik tenminste geen fout had gemaakt op de test die we elke woensdagvoormiddag kregen. Reken maar dat ik hard studeerde.

De opleiding bestond uit vier onderdelen: het strafwetboek en het wetboek voor strafvordering, de werking van justitie, de wegcode, en sport. In geen van de vier was ik de beste, maar ik presteerde wel beter dan gemiddeld. Ik voelde me goed als rijkswachter in spe. Dit was wat ik de rest van mijn leven wou doen.

Na de opleiding volgde al snel het echte werk. Het was de tijd van de betogingen van de Vlaamse mijnwerkers en de Waalse metaalarbeiders: gespierde kerels die 's ochtends al dronken waren en niets liever deden dan op rijkswachters kloppen. Dus was het zaak om eerst te slaan. Je leerde snel.

Ik hield van de actie: de adrenaline die door je lijf pompt, je zintuigen die op scherp staan. Maar ik amuseerde me even goed op de rustige dagen. Vaak zorgden we dan zelf voor wat vertier. Ik kan de mannen niet tellen die we wegens openbare dronkenschap oppakten en na enkele uurtjes afkoelen in de cel beloofden naar huis te brengen, om ze vervolgens aan de andere kant van de stad te droppen. Telkens gieren

als we ze in de achteruitkijkspiegel gedesoriëteerd in hun haar zagen krabben.

Ik zat nu in mijn eigen politieserie. Ondanks alle miserie in mijn jeugd maakte ik iets van mijn leven.

Niet dat mijn vader mij losliet. Ik was te weten gekomen dat hij in Spanje, in Benidorm, was beland en wou eindelijk antwoorden. Waarom had hij ons in de steek gelaten? Waarom gebruikte hij mij als boksbal? Waarom had hij niets meer van zich laten horen? Tijdens mijn eerste vakantie als kersverse rijkswachter trok ik naar Benidorm. Maar de vogel was al gaan vliegen. Ik klampte zowat iedereen in de buurt aan, maar niemand wist waar hij naartoe was. Tot een wat oudere vrouw me op de laatste dag van mijn vakantie benaderde. 'Ik hoor dat je je vader zoekt. Ik weet waar hij is. Hij ligt met een terminale kanker in een ziekenhuis in Murcia.'

Waar of niet? Geen idee. Maar als hij inderdaad stervende was, wou ik het hem niet gunnen om mij nog één keer te zien. Dus besloot ik daar, op dat moment, om mijn zoektocht naar mijn vader en naar antwoorden te stoppen. Jaren later is hij na een gerechtelijke beslissing officieel dood verklaard. Ook al sluit ik niet uit dat hij nog altijd ergens rondloopt. Onkruid vergaat immers niet.

Na mijn terugkeer uit Spanje kreeg ik een zware tegenvaller te verwerken. De mess van de rijkswachtofficiëren had een hulpje nodig. En de keuze was tijdens mijn afwezigheid op mij gevallen.

Daar stond ik dan: de man die naar de rijkswacht was gegaan om te ontsnappen aan het bestaan van kelner in een taverne voor bejaarden, gedegradeerd tot garçon voor de officieren. Eten en drank serveren. Veel drank. Die was spotgoedkoop in de mess: om te voorkomen dat de heren offi-

cieren naar een gewoon café trokken, werd de drank er aan minder dan de helft van de prijs verkocht. Dus lieten ze zich goed gaan. De eerste whisky's werden vaak al om acht uur 's ochtends besteld. Sommigen zaten de ganse dag te hijsen, tot ze van pure dronkenschap van hun barkruk donderden.

Ik was niet bij de rijkswacht gegaan om kelner te worden. Ik wou actie. Terwijl mijn ex-medestudenten zich uitleefden op het terrein liep ik in de mess de hele tijd binnensmonds te vloeken. Voor en na mijn uren reageerde ik me af door verwoed te gaan sporten: lopen, zwemmen, gewichtheffen, basketten, fietsen. Alles om mijn woede en teleurstelling kwijt te raken. Na enkele maanden deed ik zelfs mee aan triatlons. Ik had er ook de tijd voor: mijn eerste huwelijk, met mijn eerste liefde, was na drie jaar gestrand. Ze was een lieve meid, maar veel te saai voor een jonge testosteronbom zoals ik. Als ik 's avonds thuis kwam van het werk lag ze na een halfuur al te slapen voor de televisie. Ik hield het twee jaar vol, maar dan kreeg ik mijn eerste affaire. Andere vrouwen volgden. Nog een jaar later vroeg ik de scheiding aan.

Ik wou actie. Niet enkel thuis, maar ook op het werk. Keer op keer vroeg ik mijn overplaatsing naar de eenheid Anti-Banditisme en -Terrorisme aan. Keer op keer werd die geweigerd. En ik wist: hoe langer ik er zou werken, hoe kleiner de kans was dat ik nog uit die verdomde mess zou geraken. Want ik kende intussen de kleine geheimpjes van de officieren: hun drankproblemen, maar ook hun buitenechtelijke relaties. De ene kolonel die het met de vrouw van de andere deed. De ergste womanizer van de hele bende was de aalmoezenier: die had affaires met drie vrouwen tegelijkertijd. Wat hem er niet van weerhield om de godganse dag te preken over hoe een deugdzaam leven te leiden.

In de mess stonden overal bellen, zodat de heren offi-

cieren niet hoefden recht te staan en naar de toog moesten wandelen om bij te bestellen. Een druk op de bel en hun hulpje Manu moest opdraven. Gek werd ik van dat gebel. Ik leek wel de hond van Pavlov.

Op een avond, de mess was net toe, ging de telefoon: een officier was van pure zattigheid achter zijn stuur in slaap gevallen aan een rood licht, op 200 meter van de kazerne. Of ik hem onmiddellijk kon komen halen? Ik reed hem terug naar de kazerne en stopte hem in een bed, waar hij zijn roes kon uitslapen. De volgende ochtend, ik had de mess nog maar net opnieuw geopend, kwam hij vrolijk binnengestapt. 'Een whisky'tje, Manu!'

Ik moest weg uit die veredelde kantine. Maar hoe? Door me opstandig te gaan gedragen, besloot ik. Ik saboteerde de bellen. Ik weigerde nog drank te schenken aan beschonken officieren. En toen de aalmoezenier op Goede Vrijdag absoluut geen vlees wou eten, draaide ik stukjes hesp in zijn vis-salade.

Het zorgde voor veel geroep en getier en meermaals kwam ik dicht bij mijn ontslag uit de rijkswacht, maar mijn gedrag wierp na verloop van tijd toch zijn vruchten af. Ik mocht de mess verlaten en kandideren voor het POSA: het peloton voor Protectie, Observatie, Steun en Arrestatie. Eindelijk zou ik weer van de echte actie kunnen proeven!

3. Executies, ontvoeringen en schietpartijen

Het POSA telde twee Waalse eenheden, in Luik en Charleroi, en twee Vlaamse, in Gent en Antwerpen. In totaal werkten er zo'n 150 agenten.

De voornaamste taak van de meeste POSA-leden was observeren: uren- of dagenlang verdachten (targets in het jargon) in de gaten houden zonder gezien te worden. Klinkt makkelijker dan het is. Targets blijven namelijk zelden op één plek en iemand volgen zonder dat die persoon het door heeft is een hele kunst. In zeldzame gevallen verrichtten observerende POSA-leden ook arrestaties, maar meestal was dat een taak voor andere agenten. Daarnaast werd het POSA ook af en toe ingezet voor beschermingsopdrachten en als steun bij complexe politie-operaties.

De testen om toegelaten te worden, waren niet van de poes. De eerste schifting werd gevoerd met de hulp van enkele fysieke proeven: een hindernissenparcours, een duurloop. Aangezien ik intussen een ervaren triatleet was, vormden die geen enkel probleem voor mij. Maar de daarop volgende opleiding in Brussel was andere koek. Die opleiding bestond grotendeels uit vier blokken: autorijden, schieten, procedures en observatietechnieken.

Het schieten was achteraf gezien het makkelijkste. Bij het begin van onze opleiding kregen we allemaal een aftands GP-pistool, gefabriceerd bij FN in Herstal. Wat we eerst moesten leren, was hoe het wapen in elkaar stak. Het uiteindelijke doel daarvan was dat we het blind konden ontmantelen en vervolgens in sneltempo weer in elkaar konden steken. Toen we dat onder de knie hadden, kregen we een

nieuw pistool en werden we losgelaten op de schietstand. In eerste instantie moesten we mikken op bladen met twee zwarte bollen van circa tien centimeter doorsnede. De basistechniek was niet moeilijk: nauwkeurig richten, uitademen, adem blokkeren, en dan vuren. En opnieuw en opnieuw, tot je haast niet meer mist. Tijdens onze opleiding vuurden we dagelijks zo'n 250 schoten af. Na verloop van tijd miste haast niemand nog de zwarte bollen.

Vervolgens kregen we getekende figuren voorgeschoteld. Zo'n figuur raken in het hoofd of het hart leverde vijf punten op, net naast de hartstreek vier punten. Raakte je hem in de schouder, dan kreeg je drie punten. Armen en benen leverden twee punten op, en een schampschot één schamel puntje. Op die manier werden de schietoefeningen een competitie om ter meeste punten halen. Ik scoorde altijd zeer goed: ik bleek aanleg te hebben voor het schieten. Maar sowieso werd zelfs een POSA-agent in spe met weinig schiettalent na een tijdje een degelijke schutter. We oefenden namelijk elke dag tot ons wapen zo heet werd dat we het niet meer konden vasthouden zonder onze vingers te verbranden.

Het uiteindelijke doel van de schietopleiding was slagen voor de zogenaamde rally: een parcours waarbij je 50 patronen diende af te vuren op kartonnen figuren, vanuit verschillende houdingen en vanop variërende afstanden. De maximumscore was 250 punten: 50 kogels maal 5 punten voor elke treffer in het hart of het hoofd. Ik studeerde af met een score van 240.

In het opleidingsblok procedures leerden we onder meer hoe ver we mochten gaan in het schaduwen. Zo hadden we als POSA-agenten de toestemming om door het rood te rijden. Wat we dan weer niet mochten, is op het trottoir rijden: te gevaarlijk voor de zwakke weggebruikers. En banden van

wagens van verdachten die moeilijk te achtervolgen zijn plat steken mocht eigenlijk ook niet, zei de lesgever, terwijl hij knipoogde. We begrepen wat hij bedoelde.

De hoeveelheid informatie die we in dit vak moesten verwerken was indrukwekkend, en er werd niet minder dan de perfectie verwacht. Er zat dus niets anders op dan dagen aan een stuk te blokken.

Het onderdeel autorijden ging een pak vlotter. De rijopleiding bestond uit vier componenten: een slipcursus, een vak defensief rijden, een cursus offensief rijden, en het vak achtervolgen. Bij dat laatste was het belangrijk om te beschikken over wat ze 'breedtezicht' noemden: tijdens het rijden moest je niet alleen zien wat er zich voor je afspeelde, maar ook wat er naast en achter je gebeurde. Dan scheurden we aan 120 per uur over de weg en kregen we constant vragen op ons afgevuurd: 'Die voetgangster links: welke kleur van jas had ze? Die fietsers rechts: met hoeveel waren ze? De auto achter je: zit er een man of een vrouw achter het stuur?' En ondertussen maar de wagen voor je proberen te volgen.

Dat 'breedtezicht' heb je of heb je niet. Je kan het amper trainen. Ik had het.

Wekenlang hebben we geoefend, eerst op het racecircuit van Zolder, dan op de openbare weg. Onze lesgevers waren voormalige rallypiloten die ons alle kneepjes van het vak leerden. Na verloop van tijd namen we bochten aan een ijzingwekkende snelheid. Niet dat er alleen op snelheid werd gewerkt. Zo leerden we ongemerkt door het rood te rijden: als je dat zachtjes en traag doet, valt het de meeste mensen niet op. Sowieso gold: verkeersregels mochten gebroken worden, zolang je de andere weggebruikers maar niet in gevaar bracht. Witte volle lijnen dienen om overschreden te worden, een fietspad is ook een deel van de weg, snelheids-

limieten zijn relatief en richtingaanwijzers gebruik je nooit, want die trekken de aandacht, ook van het target dat je aan het achtervolgen bent.

De lat werd hoog gelegd. Wie geen breedtezicht had, viel af. Wie in Zolder brokken maakte, vloog. Toen de rijopleiding afgehandeld was, was onze groep gehalveerd.

En dan moest het belangrijkste en moeilijkste onderdeel van de opleiding nog komen: de observatietechnieken. Veel van mijn medestudenten hadden gewerkt voor het ABT-team: Anti-Banditisme en -Terrorisme. Zij hadden daar al de basisprincipes van observatie meegekregen. Ik niet, en dus viel ik bij de eerste proef meteen door de mand. Het begon al met mijn kledingstijl: ik hield van goud en juwelen, dus had ik een stuk of vijf ringen aan mijn vingers, een gouden polsband aan beide armen, en een gouden ketting rond mijn nek. De collega's noemden me Mister T, naar de acteur uit de tv-serie *The A-Team* die ook vol juwelen hing. Mijn lesgever was iets minder origineel in het geven van bijnamen: hij noemde me gewoon De Kerstboom. 'Je bent 1 meter 88, je weegt 100 kilo, en dan vind je het nog nodig om de aandacht extra op je te vestigen door versierd als een kerstboom voor een observatie-opdracht op te dagen! Uil!'

Enfin, nadat ik al mijn juwelen had uitgespeeld, kreeg ik de opdracht een man te schaduwen in de binnenstad van Gent. Na enkele minuten stapte mijn target een tram op. Ik volgde hem in de tram. De man bedacht zich echter, en stapte nog voor de tram vertrokken was weer af. Dus deed ik dat ook. Fout! Zo maak je je natuurlijk uitermate verdacht. In zo'n geval stap je pas de volgende halte af en verwittig je de collega's dat je het target hebt moeten loslaten.

De Kerstboom kreeg een nieuwe scheldtirade van de lesgever te verwerken.

Bij de volgende schaduwopdracht droeg ik geen juwelen, maar wel een wit hemd, een kanariegeel gilet en witte schoenen. Weer niet goed. De Kerstboom werd omgedoopt in De Clown. Sindsdien weet ik: bij observatie-opdrachten altijd donkere kledij dragen. Dan val je minder op.

Een succes waren mijn eerste opdrachten dus niet, maar geleidelijk maakte ik wel vooruitgang. Zo leerde ik te 'spiegelen': gebruikmaken van ramen om je target in het oog te houden. Handig als je in een drukke winkelstraat loopt en je target om de paar meter halt houdt om in een vitrine te kijken. Al geldt bij spiegelen: gebruiken, maar met mate. Als jij via een raam naar een target kijkt, kan hij ook via het raam aan de overkant naar jou kijken. En bij oogcontact ben je sowieso verbrand.

Terwijl ik dus langzaam maar zeker vooruitgang boekte bij de observatie-opdrachten, probeerde ik mijn fysieke kracht en conditie uit te spelen om bij de lesgevers en mijn medestudenten op een goed blaadje te komen. Zo werden we op een nacht uit ons bed gehaald om op onze nuchtere maag twintig kilometer door velden en bossen te gaan lopen. We kregen daarbij een grote kassei mee, die we de hele tijd moesten meedragen. 'Ik zal dat spel wel de hele tijd meezeulen, geen probleem,' zei ik. En dus sleurde ik die kassei de volle twintig kilometer mee in een lege munitiekist die ik aan mijn broeksriem had bevestigd: door een beek, door een riool, over een heuvel. Goede punten bij de collega's én bij de docent. Toen we stikkapot terug in de kazerne arriveerden en al uitkeken naar een tas koffie en een ontbijt, kregen we te horen dat we een observatie-opdracht kregen: uren aan een stuk een appartement in de gaten houden. Deprivatie was immers een belangrijk onderdeel van de opleiding: een tekort aan slaap of voeding veroorzaken en dan zien hoe de

kandidaat daarmee omgaat. Een medestudent sukkelde na een uur observatie in slaap. Einde van de opleiding voor hem.

En zo haakten gaandeweg meer en meer kandidaten af, al dan niet uit eigen keuze. Van de circa 200 die zich oorspronkelijk kandidaat hadden gesteld, haalden er een jaar later amper zeventien de eindmeet. Ik was een van hen. Het echte werk kon beginnen.

Ik werd lid van het POSA in volle Bende van Nijvel-tijd. Die gangsterbende had dan al enkele bloedige overvallen gepleegd, waarbij ze schijnbaar voor het plezier mensen doodde. De kern van de Bende bestond uit drie mensen. De Reus was een grote, atletische man die de aanslagen leidde. De Killer was voor de meeste doden verantwoordelijk. De Oude fungeerde vooral als chauffeur. Het is de overtuiging van de meeste speurders dat deze kern geregeld bijgestaan werd door andere gangsters, zodat de samenstelling van de Bende vaak wisselde.

De eerste feiten van de Bende dateerden uit 1982. De laatste aanslag vond plaats op 9 november 1985. Tijdens een overval op de Delhaize in Aalst stierven toen acht mensen. Toen de Bende na dat bloedbad op de vlucht sloeg, is een politieagent er naar alle waarschijnlijkheid in geslaagd om de Killer met een schot te verwonden. Volgens sommige speurders is de gangster daarbij dodelijk geraakt en is dat de verklaring voor het feit dat de Bende daarna niet meer actief is geweest.

In totaal bracht de Bende minstens 28 mensen om het leven. Meer dan 40 anderen raakten gewond. Bij sommige overvallen graaide de Bende aardig wat geld mee, maar meestal was de buit te verwaarlozen en stond die niet in verhouding tot de gebruikte hoeveelheid geweld. Zo maakte

de Bende bij een overval op een Colruytfiliaal in Nijvel op 17 september 1983 een paar dozen pralines, enkele bussen maisolie en wat pakjes koffie buit. Aantal gedode mensen tijdens die overval: drie.

In mijn eerste POSA-jaren werd het onderzoek naar de Bende gevoerd door de cel-Delta in Dendermonde. Een van de personen die uitdrukkelijk in het vizier van de Delta-speurders was gekomen, was Philippe De Staerke, lid van een berucht geslacht van criminelen. De De Staerkes verbleven – als ze niet in de gevangenis zaten, tenminste – in woonwagens in de regio van Aalst en Dendermonde. Zowat de hele familie was al in aanraking gekomen met het gerecht, maar Philippe spande de kroon: hij was betrokken bij tientallen gewapende overvallen en inbraken en werd ook verdacht van enkele moorden. Als leider van de zogenaamde Bende van Baasrode verzamelde hij tal van zware criminelen rond zich: zijn broer Léon, maar ook Dominique Salesse, Léopold Van Esbroeck, de Griek Apostolos Papadopoulos en Alain ‘De Gek’ Moussa. Philippe, soms ook ‘Johnny’ genoemd, had zijn status van leider meer te danken aan zijn brutaliteit dan aan zijn intelligentie. Zo zwaaide hij eens na een geslaagde overval op een postwagen enthousiast met een buitgemaakte geldkoffer. Die sprong daardoor open en de briefjes van 5000 frank dwarrelden door de lucht.

De werkwijzen van de Bende van Baasrode en die van Nijvel waren zeer gelijklopend. Bovendien waren er getuigen die enkele leden van de groep rond De Staerke meenden herkend te hebben bij de overvallen van de Bende van Nijvel. Zo was Apostolos Papadopoulos – bijgenaamd ‘Stereo’ – 1 meter 94 groot en mankte hij lichtjes, net als de zogenaamde Reus van de Bende dat deed. Ook Salesse werd door sommige getuigen aangeduid als een van de daders.

Een robotfoto die na de aanslag op de Delhaize van Aalst werd gemaakt, lijkt als twee druppels water op hem.

De Staerke op zijn beurt was enkele dagen voor de aanslag in de buurt van de Delhaize van Aalst opgemerkt. Op de dag zelf, enkele uren voor de hel losbarstte, werd hij ook gezien in de supermarkt. Toen hij na de moordpartij ondervraagd werd, gaf hij voor het tijdstip van de Aalsterse overval een alibi op dat later vals bleek. En enkele uren na de overval gaf hij een valies in bewaring bij de broer van Papadopoulos. De volgende ochtend haalde De Staerke die koffer op en begroef ze in een bos. Volgens de speurders zaten de wapens van de Aalsterse overval in die valies. De Staerke beweerde later dat er een partij gestolen goud in de koffer zat en dat hij de valies kort daarna had opgegraven om zijn buit te verkopen. Aan wie, dat kon hij niet zeggen.

Begin 1986 krijgen we bij het POSA het bevel De Staerke en zijn kompanen op te speuren en op te pakken. Er zijn genoeg bewijzen om hen te beschuldigen van tal van andere overvallen. De bedoeling is om hen daarvoor veroordeeld te krijgen en in de tussentijd bewijzen of bekentenissen te verzamelen voor de aanslagen van de Bende van Nijvel.

Onze Gentse afdeling krijgt in eerste instantie de opdracht om Dominique Salesse op te pakken. Door zijn vriendin te schaduwen komen we hem op het spoor. In hartje Brussel willen we hem onderscheppen. Verschillende wagens worden ingezet. Maar Salesse krijgt ons in de smiezen en scheurt er vandoor. We hebben alle moeite om hem bij te houden. Op een druk kruispunt speelt hij ridder of mis vlamt door het rood. Als bij wonder raakt hij niemand. Onze wagens kunnen niet anders dan stoppen: we dreigen andere weggebruikers in gevaar te brengen. De vogel is gaan vliegen.

Enkele dagen later slaagt de Antwerpse POSA-afdeling er wel in om Salesse op te pakken. Eind goed al goed dus, maar we zitten er in Gent toch behoorlijk mee verveeld: de Antwerpenaren hebben ons de loef afgestoken. De hoofdvoegel is echter nog vrij. We zetten dan ook alles op alles om De Staerke te pakken te krijgen.

We slagen erin om hem te traceren, na een tip van een informant. Maar opnieuw heeft ons target door dat we hem volgen. Opnieuw leidt dat tot een wilde achtervolging door de Brusselse straten. Deze keer lossen we het target niet. Hij probeert ons af te schudden door enkele parkeergarages in en uit te rijden. Bij de derde garage rijden we hem klem. We springen met getrokken wapens uit onze auto's en lopen naar zijn wagen.

Gent – Antwerpen: 1-1.

Tergend traag draait De Staerke zijn autoraampje naar beneden. 'Rustig jongens, ik heb geen wapen bij. Ik wist dat jullie me op de hielen zaten en wou jullie geen aanleiding geven om mij neer te schieten.'

Zijn hoog piepstemmetje staat in schril contrast met zijn kille en arrogante blik. Als we hem in een van onze wagens duwen, grijnst hij: 'Jullie kunnen mij niets maken.'

Onderweg vragen we hem hoe het voelde om 27 mensen te doden. 'Het waren er 28,' lacht hij.

In 1987 werd De Staerke officieel beschuldigd van deelname aan de Bende van Nijvel. In datzelfde jaar werd hij tot twintig jaar cel veroordeeld voor tal van andere feiten. Zijn kompanen Van Esbroeck, Salesse en Papadopoulos kregen dezelfde straf.

Op hun proces kwamen duidelijke parallellen met de Bende van Nijvel aan het licht. Zo waren de vluchtauto's van